

Ρητορικός Όμιλος

Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Τι είναι το Debate;

Το Debate είναι μια αναμέτρηση επιχειρημάτων και πειθούς, γύρω από ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα.

- Τέσσερις διμελείς ομάδες αναλαμβάνουν είτε να υποστηρίξουν είτε να αντικρούσουν μια πρόταση, ανεξαρτήτως της προσωπικής τους άποψης.
- Οι ομάδες έχουν 15 λεπτά να προετοιμαστούν και οι ομιλητές μιλάνε εναλλάξ έχοντας στη διάθεση τους 7 λεπτά ώστε να παρουσιάσουν τη θέση και τα επιχειρήματά τους.
- Η πλευρά που κάθε ομάδα καλείται να υποστηρίξει προκύπτει από κλήρωση. Νικητές είναι αυτοί που υποστήριξαν τη θέση τους με τα πιο πειστικά επιχειρήματα και απέδειξαν ότι υπερέχουν έναντι των υπολοίπων ομάδων. Όλες οι ομάδες είναι αντίπαλες μεταξύ τους.

Τι θέματα έχει ένας αγώνας;

Ένας αγώνας Debate γίνεται πάνω σε ένα αμφιλεγόμενο και επίκαιρο ζήτημα. Οτιδήποτε απασχολεί την κοινωνία και εγείρει πρακτικά ή ηθικά διλήμματα, οποιοδήποτε ερώτημα στο οποίο οι απόψεις δίστανται είναι πιθανό θέμα ενός αγώνα.

Τα θέματα αποδίδονται στη μορφή κοινοβουλευτικής συζήτησης, χωρίς να υπάρχει καμία σύνδεση με κάποιο πραγματικό κοινοβούλιο ή το πολιτικό Debate.

Για παράδειγμα:

«Η Βουλή θα επιτρέψει την ευθανασία.»

«Η Βουλή θα επαναφέρει την θανατική ποινή για σοβαρά αδικήματα.»

«Η Βουλή πιστεύει ότι πρέπει να υπάρχει εθνικός αερομεταφορέας.»

Η πλευρά που θα υποστηρίξει κάθε ομάδα αποφασίζεται με κλήρωση πριν τον αγώνα, χωρίς οι παίκτες να γνωρίζουν το θέμα. Μόλις ανακοινωθεί το θέμα, ξεκινάει ο χρόνος της προετοιμασίας.

Πώς παίζεται ένας αγώνας Debate;

Ο αγώνας περιλαμβάνει τέσσερις διμελείς ομάδες και την κριτική επιτροπή. Εθιμοτυπικά, οι ομάδες αποκαλούνται με κοινοβουλευτικά ονόματα και αποτελούνται από τους εξής ομιλητές:

Οι ομάδες που κληρώνονται ως Α' και Β' Κυβέρνηση πρέπει να υποστηρίξουν την πρόταση του θέματος (συνήθως αλλαγή του status quo) και όσοι ως Α' και Β' Αντιπολίτευση, να αντικρούσουν την πρόταση της Κυβερνητικής πλευράς.

Οι παίκτες έχουν 15 λεπτά από την ανακοίνωση του θέματος για να ετοιμάσουν τα επιχειρήματά τους. Οι ομιλητές από κάθε ομάδα μιλάνε εναλλάξ, σύμφωνα με την παρακάτω αριθμητική σειρά. Κάθε ομιλητής έχει το βήμα για 7 λεπτά και στο διάστημα αυτό, οι αντίπαλοι έχουν δικαίωμα να του απευθύνουν ερωτήσεις, με εξαίρεση το πρώτο και το τελευταίο λεπτό της ομιλίας του.

Οι κριτές αναμένουν από κάθε ομιλητή να παρουσιάσει πειστικά τα επιχειρήματά του και να εκπληρώσει το ρόλο που έχει η θέση του. Η σειρά και οι ρόλοι των ομιλητών σε έναν αγώνα είναι οι εξής:

Κυβέρνηση

1. Πρωθυπουργός
3. Μέλος της Κυβέρνησης

Αξιοματική Αντιπολίτευση

2. Αρχηγός Αξ. Αντιπολίτευσης
4. Μέλος Αξ. Αντιπολίτευσης

Συμπολίτευση

5. Μέλος της Συμπολίτευσης
7. Συνόπτης Κυβέρνησης

Αντιπολίτευση

6. Μέλος της Αντιπολίτευσης
8. Συνόπτης Αντιπολίτευσης

1. Πρωθυπουργός

- α) Παρουσιάζει τον ΟΡΙΣΜΟ του θέματος.
- β) Παρουσιάζει τη ΘΕΣΗ της ομάδας του.
- γ) Εισάγει μια ΠΡΟΤΑΣΗ, αν προτείνεται κάποιο μέτρο.
- δ) Δίνει τα βασικά ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ (ΥΠΕΡ) της πλευράς του.

2. Αρχηγός Αξιοματικής Αντιπολίτευσης

- α) Δέχεται τον ΟΡΙΣΜΟ της Κυβέρνησης.
- β) Παρουσιάζει τη ΘΕΣΗ της ομάδας του.
- γ) ΑΝΤΙΚΡΟΥΕΙ τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης.
- δ) Δίνει τα βασικά ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ (ΚΑΤΑ) της πρότασης.

3. Μέλος Κυβέρνησης

- α) ΣΤΗΡΙΖΕΙ όσα επιχειρήματα του Πρωθυπουργού αντικρούστηκαν.
- β) ΑΝΤΙΚΡΟΥΕΙ τα επιχειρήματα της Αντιπολίτευσης.
- γ) Φέρνει νέα ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ της πρότασης.

4. Μέλος της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης

- α) ΣΤΗΡΙΖΕΙ όσα επιχειρήματα του Αρχηγού της Αντιπολίτευσης αντικρούστηκαν.
- β) ΑΝΤΙΚΡΟΥΕΙ τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης.
- γ) Φέρνει νέα ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ της πρότασης.

5. Μέλος της Συμπολίτευσης

- α) ΑΝΤΙΚΡΟΥΕΙ τα επιχειρήματα των αντιπάλων.
- β) Εισάγει την ΕΠΕΚΤΑΣΗ στην επιχειρηματολογία ΥΠΕΡ της πρότασης.

6. Μέλος της Αντιπολίτευσης

- α) ΑΝΤΙΚΡΟΥΕΙ τα επιχειρήματα των αντιπάλων.
- β) Εισάγει την ΕΠΕΚΤΑΣΗ στην επιχειρηματολογία ΚΑΤΑ της πρότασης.

7. Συνόπτης Κυβέρνησης

- α) ΣΥΝΟΨΙΖΕΙ τα βασικά σημεία της πλευράς το, εξηγώντας γιατί κέρδισε η ομάδα του.

8. Συνόπτης Αντιπολίτευσης

- α) ΣΥΝΟΨΙΖΕΙ τα βασικά σημεία της πλευράς το, εξηγώντας γιατί κέρδισε η ομάδα του.

Τα μέρη του Debate

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ο ορισμός προσδιορίζει το νόημα των όρων του θέματος και παρουσιάζει το ζήτημα προς αντιπαράθεση.

Θέμα: «Η Βουλή θα (ΗΒΘ) απαγορεύσει το κάπνισμα σε δημόσιους χώρους.»

Επειδή η λέξη ‘δημόσιος χώρος’ μπορεί να ερμηνευτεί με διάφορους τρόπους, ο πρώτος ομιλητής («Πρωθυπουργός») στην αρχή της ομιλίας του, ορίζει το θέμα θέτοντας ένα πλαίσιο για συζήτηση.

Ένας ορισμός δεν χρειάζεται να δίνει το ακριβές νόημα μίας λέξης, αλλά να βεβαιώσει ότι όλοι οι διαγωνιζόμενοι θα αναφέρονται στο ίδιο πράγμα. Όταν το θέμα οριστεί, οι υπόλοιπες ομάδες δεν μπορούν να παρεκκλίνουν από τον ορισμό που δόθηκε.

Παράδειγμα: «Ως κάπνισμα, εννοούμε την κατανάλωση προϊόντων καπνού.»

«Ως δημόσιους χώρους, εννοούμε όλους τους κλειστούς χώρους εργασίας.»

Αφού ορίσει τις έννοιες, ο πρώτος ομιλητής παρουσιάζει τη ΘΕΣΗ της πλευράς του, δηλαδή το τι θα υποστηρίξουν κατά τη διάρκεια του αγώνα. Αν προτείνεται κάποιο μέτρο, όπως στο παράδειγμα, η κυβέρνηση πρέπει να εισάγει μία ΠΡΟΤΑΣΗ, δηλαδή πως το μέτρο θα εφαρμοστεί:

Πρωθυπουργός: « Η ‘Κυβέρνηση’ υποστηρίζει ότι πρέπει να απαγορευτεί επί ποινή προστίμου το κάπνισμα σε κλειστούς χώρους εργασίας, όπως για παράδειγμα γραφεία, δημόσια κτίρια ή εστιατόρια.»

Δεν χρειάζεται να είναι πολύ τεχνικός ή αναλυτικός στην περιγραφή του μέτρου (π.χ. να μιλήσει για το ακριβές ποσό του προστίμου), αρκεί να εξηγήσει τον τρόπο που θα εφαρμοστεί το μέτρο.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

Επιχείρημα είναι ένας συλλογισμός που αποδεικνύει μία πρόταση. Σκοπός κάθε ομάδας είναι να φέρει επιχειρήματα για να αποδείξει τη θέση της, αντικρούοντας εκείνα των αντιπάλων.

Θέμα: «*ΗΒΘ αποποινικοποιήσει τα ελαφρά ναρκωτικά*»

Ένα επιχείρημα σε ένα debate αποτελείται συνήθως από 3 βασικά μέρη:

Α) Τίτλος: Ο τίτλος ενός επιχειρήματος είναι μια σύντομη φράση που περιγράφει επιγραμματικά το βασικό μας συμπέρασμα. Ένας τίτλος προετοιμάζει τους ακροατές για το τι θα ακούσουν στη συνέχεια και ξεχωρίζει, μεταξύ τους, τα περιεχόμενα μιας ομιλίας, βοηθώντας το ακροατήριο να τα συγκρατήσει.

Παράδειγμα: «Η ποινικοποίηση παραβιάζει τις προσωπικές μας ελευθερίες.»

Β) Ανάλυση: Η ανάλυση είναι το κύριο μέρος ενός επιχειρήματος. Το σημείο αυτό ο ομιλητής πρέπει να δείξει τους λόγους για τους οποίους αυτό που ισχυρίζεται αληθεύει, απαντώντας μια σειρά από ΓΙΑΤΙ. Τα ΓΙΑΤΙ αυτά είναι οι ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ενός επιχειρήματος. Σε ένα debate ΤΙΠΟΤΑ δεν θεωρείται αυτονόητο. Κάθε ομιλητής οφείλει να εξηγήσει ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ γιατί το επιχείρημά του ισχύει.

Παράδειγμα

«Η ποινικοποίηση παραβιάζει τις προσωπικές μας ελευθερίες.»

(ΓΙΑΤΙ;)

Ελευθερία είναι να μπορεί κάποιος να ζει τη ζωή του όπως επιλέγει ο ίδιος, εφόσον δεν προσβάλει τα δικαιώματα των άλλων. Ο μόνος λόγος για τον οποίο ένα κράτος μπορεί να περιορίζει τις επιλογές των πολιτών είναι να μην παραβιάζονται οι ελευθερίες των πολιτών. Στην περίπτωση των ελαφρών ναρκωτικών δε συμβαίνει κάτι τέτοιο.

(ΓΙΑΤΙ;)

Διότι η χρήση ναρκωτικών δε θίγει τα δικαιώματα κανενός άλλου. Όποιες συνέπειες της κατανάλωσης ναρκωτικών, τις υφίσταται αποκλειστικά και μόνο ο χρήστης. Το κράτος παρεμβαίνει καταχρηστικά και τιμωρεί τις αποφάσεις του.

Γ) Παράδειγμα: Σκοπός του παραδείγματος είναι να δείξει ότι όσα αναφέραμε, στην ανάλυση, επαληθεύονται από την πραγματικότητα.

Παράδειγμα: «Αυτή τη στιγμή οι νόμοι στην Ελλάδα επιβάλλουν σε χρήστες ελαφρών ναρκωτικών φυλάκιση μέχρι και 1 έτος. Βλέπουμε, λοιπόν, πολίτες να καταλήγουν στη φυλακή για μία προσωπική τους επιλογή, η οποία επηρεάζει μονάχα τους ίδιους, χωρίς ποτέ να έχουν βλάψει κανέναν.

ΑΝΤΙΚΡΟΥΣΗ

Κάθε ομάδα σε έναν αγώνα debate πρέπει να καταρρίψει και τα επιχειρήματα της αντίπαλης πλευράς. Αντίκρουση δεν είναι απλά ο χαρακτηρισμός μιας άποψης ως απαράδεκτη, αλλά πρέπει να αποδειχτεί ότι το επιχείρημα των αντιπάλων ήταν λανθασμένο. Αυτό μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους:

- Ο αντίπαλος θεωρεί δεδομένη μία πρόταση που δεν αληθεύει.
- Ο αντίπαλος εκβιάζει ένα συμπέρασμα που δεν έπεται λογικά (οι απαντήσεις στα ΓΙΑΤΙ ήταν λάθος)
- Το συμπέρασμα του αντιπάλου δεν επαληθεύεται από την πραγματικότητα.

Σε περίπτωση που ο αντίπαλος έχει φέρει ένα παράδειγμα, πρέπει να αποδειχθεί ότι και αυτό δεν ισχύει. Τα αντιπαραδείγματα, αν και χρήσιμα, από μόνα τους δεν αποτελούν αντικρούσεις.

Συνήθως σε μια ομιλία, η αντίκρουση των επιχειρημάτων του αντιπάλου προηγείται της ανάλυσης των επιχειρημάτων, ώστε να διατηρηθεί μια ξεκάθαρη δομή στην ομιλία.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Σκοπός της επέκτασης είναι να εισάγει νέο υλικό για συζήτηση στον αγώνα. Η επέκταση επιχειρηματολογίας εισάγεται από τα μέλη της Συμπολίτευσης και της Β' Αντιπολίτευσης, παρουσιάζοντας νέα επιχειρήματα, συνήθως από μια άλλη οπτική που οι προηγούμενοι ομιλητές δεν ανέδειξαν. Σκοπός των δύο ομάδων, που εισάγουν την επέκταση, είναι να αναδείξουν τη σημαντικότητα των επιχειρημάτων τους κυρίως έναντι της αντίπαλης πλευράς αλλά και σε σύγκριση με τη βαρύτητα των επιχειρημάτων της πρώτης ομάδας της πλευράς τους.

Θέμα: «Η Βουλή πιστεύει ότι (ΗΒΠΟ) η Τουρκία πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

Μέλος Συμπολίτευσης: « Ακούσαμε από τις προηγούμενες ομάδες για το πώς η ένταξη της Τουρκίας θα επηρεάσει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Η επέκταση της Συμπολίτευσης αφορά την επιρροή που θα έχει η ένταξη στην ίδια την Ευρώπη και περιλαμβάνει τα εξής δύο επιχειρήματα:

α) Θα λύσει την ενεργειακή αυτονομία της Ευρώπης

β) Θα αποτελέσει αγορά για τα προϊόντα των οικονομιών της»

ΣΥΝΟΨΗ

Σύνοψη είναι η περίληψη των βασικών ζητημάτων που συζητήθηκαν στον αγώνα. Είναι καθήκον των τελευταίων ομιλητών κάθε πλευράς, οι οποίοι ΔΕΝ μπορούν να φέρουν νέα επιχειρήματα. Κάθε συνόπτης πρέπει :

A) Να παρουσιάσει τα βασικά επιχειρήματα όλων των ομάδων,

B) Να αντικρούσει εκείνα των αντιπάλων του.

Γ) Να αποδείξει ότι η πλευρά του (και κυρίως η ομάδα του) νίκησε το debate.

Μια καλή σύνοψη εντοπίζει τα βασικά σημεία διαφωνίας των δύο πλευρών (σημεία σύγκρουσης) και μέσα από αυτά ανακεφαλαιώνει τα κυριότερα επιχειρήματα, τονίζοντας την υπεροχή της ομάδας του.

Θέμα: «*ΗΒΘ αποποινικοποιήσει τα ελαφρά ναρκωτικά.*»

Συνόπτης Κυβέρνησης: « *Η συζήτηση που προηγήθηκε επιστράφηκε γύρω από τρία βασικά ζητήματα:*

- *Αν τα ελαφρά ναρκωτικά είναι επικίνδυνα για την υγεία.*
- *Αν το μέτρο αυτό θα έχει επίπτωση στην κοινωνία.*
- *Αν το κράτος πρέπει να παρεμβαίνει στις επιλογές των ατόμων.*

Θα σας αναλύσω τα επιχειρήματα κάθε ομάδας πάνω στα ζητήματα αυτά και θα σας δείξω ότι οι απαντήσεις της Συμπολίτευσης δικαιολογούν τη νομιμοποίηση των ελαφρών ναρκωτικών (...)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Οι ερωτήσεις απευθύνονται σε έναν ομιλητή από τους αντιπάλους του, για να επιδείξουν λάθη στα επιχειρήματα που αναφέρονται, δοκιμάζοντας πόσο ετοιμόλογος είναι. Ερωτήσεις γίνονται από το 2^ο μέχρι και το 6^ο λεπτό κάθε ομιλίας (ο χρονομέτρης του αγώνα τα επισημαίνει με χτυπήματα στην έδρα). Τα ερωτήματα πρέπει να είναι σύντομα (μέχρι 15 δευτερόλεπτα) και για να τα θέσουν, οι παίκτες σηκώνονται όρθιοι και ζητούν την άδεια του ομιλητή, ο οποίος αποδέχεται ή απορρίπτει το αίτημα. Συνήθως, ένας ομιλητής πρέπει να αποδεχθεί 2-3 ερωτήματα κατά τη διάρκεια της ομιλίας του, προκειμένου η ομιλία να θεωρείται πλήρης.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ DEBATE

Σε έναν αγώνα debate *δεν κρίνεται ποια άποψη είναι πιο σωστή, αλλά ποιος ομιλητής υπερασπίστηκε καλύτερα τη θέση που του κληρώθηκε.* Έτσι, οι κριτές αποφασίζουν ποια ομάδα εκπλήρωσε καλύτερα το ρόλο της και έφερε τα καλύτερα τεκμηριωμένα επιχειρήματα, αντικρούοντας τα επιχειρήματα των άλλων. Βαθμολογούνται επίσης οι ομιλητές με τον πιο οργανωμένο και ενδιαφέροντα λόγο, και τις πιο καίριες ερωτήσεις. Οι ομάδες που συγκεντρώνουν τα πιο πολλά θετικά σημεία είναι η νικήτρια, ενώ για τις υπόλοιπες δίνεται κατάταξη.

Για περισσότερες πληροφορίες και ενδιαφέροντα debates σας περιμένουμε στον

Ρητορικό Όμιλο του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Προπονήσεις κάθε **Πέμπτη** στις **19:00** στο ΟΠΑ

E-mail: debatingsociety@aueb.gr

Facebook: facebook.com/aueb.debating

Instagram: instagram.com/auebdebating

YouTube: youtube.com/user/AUEBdebating